

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6ia, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1. anu 10 fl pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Brasiovu 21/9 Apr.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania'a.

Brasiovu 20 Aprile.

Ce reu séu bine póte aduce uniunea Transilvaniei cu Ungari'a pentru noi romanii?

In momentul, in care si capetele cele mai luminate ale Transilvaniei ventilesa intrebarea, déca si care uniune ar fi mai cu scopu pentru Transilvania ou Ungari'a? cea de supu Voivodi séu asta din urma cu gubernia, socotimu, ca pentru multi din cetitorii nostri, cari nu voru fi datu preste proiectele de lege, asiadiate de catra deputatiunea sistematica din an. 1848, va servi spre orientare in punctulu acesta publicarea acelor'a cu atatu mai vertosu, cu catu ca nimeni nu mai e la indoieála, ca fratii nostri maghiari procedu neesorabili pre bazea intiapenitei continuitati de dreptu, in puterea careia t6te lucrarile facute in caus'a ununii le apara cá pe Paladiulu nationalitatii loru intre marginile continuitatii de dreptu. Ma ne aflamu dupa apromiterea din Nr. tr. moralicesce si obligati a o face acést'a ou atatu mai vertosu, fienduca comisiunea de 12 a dietei din Pest'a la proiectarea comisiunii pentru regularea rep6rteloru intre Ungari'a si Transilvania'a impusu, cá directiva instructiva pentru fitt6rea aceea comisiune, cá se tienu de isaintea ochiloru si se considerése prelucrarile acele ce se sustenusera dietei din 1848 prin acea deputatiune sistematica. Celu ce vré dar' se se uite in oglinda, cá se védia ic6n'a imaginaria a ununii, cum voru a o plasamui maghiarii, se aiba patiintia a cumpani ou cumpan'a cea mai simtibila, cu cumpan'a de auru t6ta intentiunea, care se trage cá unu firu rosu prin totu acelu proiectu, care e, a ne ignorá pe noi romanii ou totulu cá cum neci nu amu mai esisté pe lume, si apoi se ne mesuramu si pasii facuti pana acum, cá se vedemu cá pe palma ca unde amu ajunge, candu amu lasá laptele pe gur'a vitielului, cum l'au lasatu maghiaronii renegatii si cei insielati de densii, parasinduse de drepturile din 1863/4.

Proiectele de lege

in caus'a ununii Transilvaniei cu Ungari'a articulate si redigate de deputatiunea regnicolara din 1848 sunt:

1. articulu. „Despre unificarea Ungariisi si Transilvaniei. Unificarea Transilvaniei cu Ungari'a in sensulu art. d. l. VII dela Posoniu 1847—8 sanctionatu de catra Mai. S'a si in sensulu art. d. l. I transilvanu din an. 1848, cu intielegere comuna (?) se primesce pe vecia in sirulu legiloru fundamentale. Recunosconduse de nou principialuminte, pentru totudeuna si nesohimbatu, pe lunga sustinerea nevatemata a unitatii statului si a drepturiloru cor6nei, egal'a indreptatire a tuturor locuitoriloru in t6ta tier'a si partile impreunate ou ea fara deosebire de natiune, limba si relegiune, se dechiara prin acést'a desfiintiate t6te legile de pana acum ale Ardélului, care stau in contradictiune cu principiulu acest'a.

„2. art. Despre inarticularea art. II d. l. transilvanu din 1848 si despre credentionarea deputatoru alesi pentru dieta presenta (1848).“

„Alu II-lea art, d. l. inchiaiatu si confirmatu de diet'a cea din urma transilvana, privitoriu la alegerea tramisiloru deputati din Transilvania, intreprensa pre bazea reprezentatiunii poporale la prim'a acést'a dieta comuna, se primesce intre legile patriei comune (se oréda dara unionistii, ca si candu ar uni Transilvania cu Ungari'a, de censulu 8 fl. 40 cr. si de arbitra-

rietatile, ce le amu esperiatu la alegerile trecute totu nu voru poté mantui pe romanii neci odata, ci déca vréu asia cu art. II cu totu si cu ignorarea totala a romaniloru, apoi asia se póte si fara multa lupta — R.) si pana candu acestu art. d. l. nu se va modificá (la vér'a calului! R.) alegerea dep. intreprensa, si cari in totu casulu se voru mai intreprende, dupa legea acést'a, se recunosce cu val6re pentru durat'a unei diete intregi ad. pe 3 ani si se determina, cá pe temeiulu determinatiuniloru art. d. l. VII din Posoniu 1847—8 § 1 se vina in cas'a de susu si regalisti ardeleni.“

„Art. 3 suna despre inarticularea art. IV d. l. transilvanu din an. 1848 privitoriu la despropriatiunea prestatiuniloru de robota, disme si bani pentru colonicaturi.“

„Art. 4 despre straformarea venituriloru domnesoi in datori'a de statu, priminduse art. XII d. l. din Posoniu 1847/8 in totu cuprinsulu seu, si ponenduse de ipotoca veniturile camerali si ale tierii, ocnele etc. in cont'a desdaunarii proprietariloru, ér' Transilvania se privesce de alu 6-le districtu in caus'a reclamariloru.“

„Art. 5 suna despre urmarile desfiintarii rep6rteloru iobagesci, privitorie la oorporatiuni in Ardélu si despre diecime preste care trecuramu.“

„Art. 6 despre portarea sarcineloru publice in Ardélu: Art. VIII d. l. din Posoniu 1848 se estinde cu putere obligatória si la Ardélu. (Cuprinsulu lui totu e: toti locuitorii Ungariiei si ai partiloru unite fara... si proportionatu t6te sarcinele publice. Mai. S'a va propune dietei viitorie chiaia contributiunii, pana atunci se ordonésa scoterea contributiunii aruncate.)

„Art. 7 despre despartirea casseloru tieriei Ardélului si celoru domesticale. Cassele domesticale ale jurisdicitiuniloru respective, dupa ce se voru ascultá aceste, se voru desparti de catra cass'a tierii si de catra olalta prin ministrulu de interne si de financies; catemea cassei domesticale se va defige dupa usulu din Ungari'a dupa oerintia necesitatiloru jurisdicitiunii respective, de care se va si administrá. Delaturarea dificultatiloru escate din caus'a despartirii se lasa in resortulu ministeriului de interne si de financies, ér' in oatu privesce locuitorii din confinie militari ministeriului de resbelu.“

„Art. 8. Determinatiunile provisorie ale art. XVIII d. l. din Posoniu 1848 se voru estinde si asupra Ardélului ad. legea preseii. (Art. XVIII desfiintiasa censur'a preventiva, pe depeesco inse pe turburatori si iritatori la neascultarea de deregatorii cu inchis6re de 4 ani si 2000 fl., pe delaimatorii unei pers6ne publice oficiale pentru pertractarile lui oficiale (fia cum voru fi?) inchis6re de unu anu si 600 fl. si mai cadiendu alu 2-lea in aceasi er6re i se maresce penalitatea pe diumetate. Cautiunea e 10.000 fl. si pentru diurnalele ce nu esu pe t6ta diu'a 5000 fl., ér' tipografii depunu prin capitale 4000; in alte locuri cate 2000 fl. cautiune etc.)

„Art. 9. Despre deplin'a egalitate de dreptu a relegiuniloru recepte in Ardélu.

§ 1. Relegiunile legalu recepte (de care se tienu si cei de ritulu greco-neunitu) au si in Ardélu fara privire la deosebirea nationalitatii intréga si deplina egalitate de dreptu, atatu in exercitiulu relegiunii, oatu si in privintia casatorieloru mestecate si a drepturiloru politice.

§ 2. Atatu in privintia eesamenului de 6 septemani, catu si a cercetarii imprumutate a sc6leloru deosebitiloru confesionari se redica ori-ce sila.“

„Art. 10. Despre aplicarea sistemulu publicu de administratiune la Transilvania.

§ 1. Dupace guberniulu r. transilvanu se desfiintiasa, cu acést'a t6te deregatoriile stata-

t6rie pana acum in comerciu oficialu nemediulocitu cu r. guberniu, voru primi de aci incolo asemené nemediulocitu dela ministeriulu maghiaru emisele, instructiunile si ordinatiunile.

§ 2. Administratiunea besericésca a tuturor partiteloru relegi6se si condacerea invetiamentului loru si a sc6leloru, se p'ntu supu prem'a inspectiune a ministrului de invetiamentu si outu.

§ 3. Tesaurariatulu transilvanu se dechiara desfiintiatu si administratiunea si ordinea lui se strapune la ministrulu de finantie resp. de comerciu.

§ 4. Administrarea tuturoru causeloru Transilvaniei militare se strapune la ministeriulu de resbelu; asia numitii munti secui de granitia si t6te celelalte bunuri comune, ce se afla in granitia se tienu de administratiunea min. de finantie, totusi se sustienu t6te pretensiunile de dreptu privatu.

§ 5. In singuritele ministeria se voru aplicá pers6ne deprinse in legile Ardélului si cunoscute ou relatiunile de acolo in numeru necesariu (despartimente pentru nationalitati in ministeriu neci pomenire, precum nu se pomenesce nicairi neei numele de natiune romana). (Va urmá.)

Fagarasiu. In 16 Aprile la 11 óre se deschise din nou siedintia comitetului centrale, se perlese telegramulu in guberniu reg.: mio'a mai multu de catu ordinatiunea din 15 Martiu, nu odichni pre nece una partita, si capitanulu supremu pre lunga t6ta incordarea poteriloru sale nu reesi cá discussiunea se se restringa la desemnarea dileloru de alegere. Unii din membrii maghiari incepusera asi manifestá parerea de reu, ca inaltulu gubernu si-a indeceptatu telegramulu catra capitanulu supremu cá siefulu municipalitatei, si nu cá presiedinte alu comitetului centrale, privindu in acést'a unu felin de procedura neconstitutiunale; ér' romanii tienura cu barbatia la principale pronunciate in siedintia din 12 a l. c. primindu propunerea vicariului data in urm'a unui discursu scurtu, in carea intre altele imputá capitanulu supremu, ca a impiedecatu a se redicá la conclusu propunerea facuta si primita a membrulu K6nczei in sesiunea mai de apr6pe.

Propunerea primita de romanii urmat6ri'a: Considerandu, cumca inaltulu r. gubernu prin ordinatiunea s'a din 13 Martiu nu e clarificatu in privintia unoru neplaceri, ce ni se ar poté face de diet'a incoronatoria pentru procedur'a ce amu urmatu noi in verificarea listeloru, si alegerea unoru membrii nejurati in comisiunile electorali;

Considerandu, ca comitetulu centrale in siedintia din 12 a l. c. a primitu propunerea membrulu K6nczei privitoria la emendarea acestoru smentele pretinse;

Considerandu in urma, cumca ordinatiunea cuprinsa in acum perlesulu telegramu guberniale, care opresce discussiunea asupra acestui obiectu, nu o vediu obligatoria dupa dereptu, pentruca comitetulu centrale in afacerile sale e respundietoriu dietei, ér' nu guberniului;

Subacrisulu nu me potiu dechiará la numirea dileloru de alegere, de órace unu astfelu de procedura e in contr'a juramentului depusu, si numai atunci me asi simti indereptatitu a vorbi la ordinea dilei, déca seau se voru retrage protestele date in privintia acést'a, seau in sensulu discussiuniloru din 12 a l. c. se voru indireptá t6te scaderile pretinse, cu atatu mai virtosu, ca comitetulu prin acést'a vrea a arató de una parte aceea, cumca lucrarile comisiuniloru electorali sunt in ordinea cea mai buna, ér' de alt'a a incungiurá atatu specele ce se ar

caus'a membriloru adunanduse mai de multe ori, catu si deputatiloru alegundi, déca se ar respinge in urm'a aceloru proteste." —

Ungurii inca fecera una propunere, in care se dechiarara pentru revisiunea listelor electorale tienendu strinsu la protestele date de densii, si asia neputenduse nece intr'unu modru a se aplaná parerile, sesiunea se conchiamá din nou venerea urmatória. — Va mai telegrafá éra capitanulu supremu in urm'a acestor'a? seau va asterne protocolulu? nu potu se sciu; eu inse din partemi, candu asi fi intrebatu de cinva in asta privintia asi dice, ca ar fi mai consulta a se asterne protocolulu, ca ce numai de acolo se ar poté judeca dereptulu majoritatiei, si suciturele maestrite ale minoritatiei *).

Sz. Reginu 15 Mart. 1). In momente de transitiune, precum sunt cele pres., spiritele adese ori se acitia intr'atata, incatu ne mai potenduse predomni de multe ori trecu marginile buneicuvintie, si iau refugiu la incriminari arbitrare, si tooma pentru acea judecandu cu una logica sanetos'a nu merita nice una consideratiune, atari incriminari in patria nostra sfasiata de atate partite au luata radecini camu dela an. 1861 incóce, candu unii teneri neosperti, séu alti barbati fara tactica si conceptu chiaru despre dreptu, séu oportunitate singuru din striatiósa pofta de a trece între barbati fruntasi, singuru pentru a deveni in ide'a de barbati zelosi, si mari natiunalisti, abusandu cu dreptulu si increderea poporului se arunca in fruntea lui si si atribue scumpulu nume de conducatoriu, antiluptatoriu si natiunalistu, — si se póte de si fara voie duce lucru acolo, catu se compromite pe dinsulu, si deodata si sant'a causa, — apoi faoundu fiasco in gur'a mare si fara nice o judecata matura arunca totu felulu de incriminari asupra unuia séu altuia, care póte prevediendu mai bine in venitoriu nu s'a potutu familiarisa cu nesce idei asia periculóse si invresbitóre (!) astea sunt totu atatea cause ponderóse, cari între alti si pe mine m'au indemnatu a me retrage de pe terenulu politicu in umbr'a simplicitatii²⁾ si singuratatii margiindu-me la functiunile mele preotiesci³⁾. —

Desi in retragerea mea me cugetamu lini scitu si nesupusu la obrasnicile atacuri cetindu in Nr. 15 alu „Gaz. Trans.” din 7 Mart. 1866 unu articulu din Turd'a intitulatu „Alegerile in comitate” unde autorulu cu naratiuni tiviale colese de pe stradele Turdei staruesce între alte minciuni cornurate, calumnii din una anima plina de rancore vomite, cu termini nepotriviti unni barbatu cu caractere, a demustra, cumca eu protopopulu Reginului asi fi sedusu vre 400 romani mai multi nobili duoundu la Turd'a si incuindui mai antaiu intr'una ocolu (me iérte, cá n'au fostu vite), si in Turd'a in gradina temnitiei, corumpendu cu buti de vinarsu si pitiale — cu fiulu meu in frunte pentru a vota pe lunga Tisza si br. Huszár, nu potu resista simtiriloru ce me revolta aflandume in unu modu atata de neumanu atacatu in onóre, si

*) Asi vre se sciu, déca la Domniavóstra nu se pota face concluse prin vota, candu nu se invoiescu partitele in opiniuni? — Ve opresce vreo lege? Ordine? — Nu ne precepemu, la comedii politice strategice. — R.

1) Am intardiatu cu publicarea acestei justificari, nu din altu motivu, decatu singuru numai, pentruca eramu imbulditi de repórte directe: Apoi credeamu, ca ar fi fostu cu cale a face numai unu ecstrasu din acésta corespondintia; inse vediendu, ca D. Protá M. Cr. esi in „K. Közl.” Nr. 44 a. c. cu o imputare, cá cum noi n'am fi voitu a publica justificarea, o publicamu in totu cuprinsulu ei, facundune observatiunile, ce aflamu cu cale pentru justificarea credeului nostru politico-natiunalu. — R.

2) Tristu ecsemplu de indiferentismu tooma in epoc'a de transitiune! — R.

3) Candu dicemu preotu, trebuie se intielegemu pe urmatoriu in lupt'a apostolatului adeveralui si dreptatii si unu preotu dupa misiunea s'a de a lua crucea si a urma in apararea nedreptatiloru dupa Christosu nu póte fi indiferentu, unde vede, ca turm'a lui se incaleca de inimicii cei rafinati ai dreptatii. Indiferentismu a profesa nu e ertatu unni preotu natiunalu si cine o face acésta fiendu sanatosu e lupu, ér' nu pastoriu turmii sale. Astfelu de doctrina nu póte decatu incusa. Tóta preotimea de alte natiunalitati lucra la solidaritatea loru natiunala, mai pre susu de catu or cine, atatu prin organe publice, catu si prin luminarea respectiviloru, dar' cei romanesci, déca nu facu inca asemene, spunene, cum merita a se porecli? — R.

inca de catra unu barbatu fara totu sentiulu de omenia, precum se vede autorulu articulu citatu. Cu vói'a onoratei Redactiunei, care o speru ca cunoskundusi misiunea, si credintiósa credeului si programulu de repetite ori buci natu va deschide colónele foiei sale, nu numai incriminariloru tendentióse, ci si justificariloru neinoungiuravere pentru restaurarea onórei⁴⁾ — la articulu de susu facu urmatórele reflexiuni:

D. corespondinte póte cá aspirante la ablegatiune este mahnitú in gradu superlativu, nu intru atata pentru vatamarea vadii si onórei natiunale catu póte, ca nu potú reesi de a fi ablegatu, acésta mahnire, durere, si ran'a se vede din depositorii, neumanii, brutalii termini ai Domnii sale in amintitulu articulu, incatu ametitu de fantasia, ecsaltatu de cei ce era impregiurii barbati, plini de spiritulu, inse nu natiunalu ci ametietoriu, nu s'a sfiitu cu asteliu de minciuni cornurate a mangi foile publice⁵⁾; si mai antaiu e minciuna, ca eu am sedusu 400 romani nobili apre a votisá pentru bar. Huszár si Tisza. — Eu neprovocatu fiindu din vreo parte a sprigini pre cineva cu atata mai pucinu dóra pe d. corespondinte in fantasi'a s'a de a fi ablegatu, nici unu pasu am facutu tienendumi de o santa datoría a remané acasa⁶⁾ in sinulu familii mele implinindumi functiunile celea spirituale — cumca eu nu amu fostu in Turd'a, nice am condusu séu sedusu 400 romani spre acesta cu totu orasiulu si tienutulu potiu dovedi — ne voliendu a fi agitatoru pentru nimenea' cu atatu mai pucinu pentru unulu, a caruia nume este pre aici inaintea poporului odiosu. Causele sunt sciute si descoperindu mai tardiu. 400 si mai bine de romani inse nu de mine, sedusi, condusi, si chiaru corupti precum place d. corespondinte a dice, s'au dusu intru adeveru la Turd'a, si acestia au fostu aceia boierasi opincari precum iau numitu d. corespondinte cu ocaziunea alegeriloru de mai nainte. cumca acestia nu au votatu pentru unu romanu adeveratu imu pare reu, inse nu pentru unu romanu cá acela, care sub mant'a de natiunalitate trage pelea de pe bietulu romanu (se fi fostu si plugariu numai romanu se fi fostu — R.) ci la unulu cá acela, care pe cali drepte si legiute ar starui spiritele celea iritate între natiuni ale domoli, binele comunu alu patriei, si infflorirea natiunei nóstre ale inainta — pe aceestia 400 romani nice cá iamu indemnatu nice sedusu, nice condusu, cu atata mai pucinu coruptu se mérga la Turd'a, nedespartindume de casa, priu urmare e minciuna in privintia acésta asertulu autorului, de sine urmandu ca si acea este una scornitura, ca eu liasi fi datu buti de vinarsu si pitiale etc., acelea candu leasi avé le asiu sci folosi spre scopu mai folositoriu. — (Va urmá.)

Dela diet'a din Pest'a.

In 16 Aprile tienú tabl'a magnatiloru siedintia, care fú un'a dintre cele mai momentóse. Persóne mari civile si militari, generali, prelati, chiaru si episcopulu Strossmayer cu deputatiunea croata, dame nu mai incapea in galaria. Dupa curente se deschise desbaterea asupra adresei casei deputatiloru. Comitetele supremu br. Béla Wenkheim incepú desbaterea între aplause repetite si face unu emendamentu pentru conclusulu eventualu alu casei de susu, care suna pentru primirea intréga a adresei din respectulu continuitatii de dreptu, punendu emendamentulu pre mas'a casei, între aplause. Alu duoile cuventa D. conte Ioanu Cziráky. Elu se incordá a convinge pre antagonistii opiniunei sale, cumca nu regimulu parlamentaru ci o potere tare a regelui face lipsa Ungariei; tiene regimulu parlamentaru numai de o fictiune, de institutiunea unei constitutiuni de chartia,

4) Dupa lege orce redactiune e si datória a face acésta, inse se nu fia justificarea mai lunga de 2 ori cá cuprinsulu inculparei. Pe viitoriu se ne scimu acomoda. — R.

5) Candu avemu se ne curatimu de prepusuri, fapt'a deminte tóte, ér' trivialitatile, ele mangiescu foile. — R.

6) Cea mai santa oblegaminte a unni cive si preotu cá cive e a lumina, a lucra, a destepta, a alerga or' unde se cere pentru intr'unirea poteriloru intr'unu cugetu, cá cu totii se castigamu valóre si respectare dreptulu nostru politicu natiunalu; apoi cá preotu rom. ai si detori'a strinsa a fi catu se póte mai natiunalu in simtieminte, fiindca beseric'a romana e beseric'a si natiunala: et fide et natione vere romani! — R.

care séu duce la absolutismu, séu in urm'a terorismului majoritatiei la revolutiune; dice ca legie din 48 sunt facute preste capu si nu doresce restituirea loru, prin urmare neoi asternearea unei adrese, care urgitésa acésta restituire. Contele Antoniu Széozen la finea cuventarei, ce tienú vre-o dóne óre — lu fericita. —

In 18 dupa cum primimu soirea prin telegramu se si primi cu votisare nominale adresa intocma cu 106 in contra la 102 voturi.

Bar. Szennyey tienuse o cuventare mai lunga in carea afirmá, ca programulu regimului (maghiaru) e restituirea starei de dreptu, ér' in privintia rescriptului r. observase, ca sta departe de intentiunile regimului a se face vre-o repasire ori regresu in privintia apromisiuniloru facute in cuventulu de tron. —

Cas'a de diosu. In siedintia din 16 a casei deputatiloru s'au luatú inaintea alegerea de vice presedinte a casei, care éra rezervata, pentru ardeleni si cu 235 de voturi se alese Carolu Zeyk de v. presedinte si Fr. Ocsvay alu 6. notariu.

Alegerea celor 15 membrii trans. in comisiunea de 67. se amaná pe siedintia viitoare,

Principatele unite inaintea conferintiei.

(Capetu.)

In anulu 1848 patriotii romani carii inaltiera mai anteiu stégulu natiunalu inca au voitu uniunea celoru doua tieri sorori; dar' fiinduca acea miscare se faouse cu invoirea secreta a Portii mai multu in contr'a protectoratului ruseacu, loru nu le mai dá mana cá se se mai strice si cu turcii; preste acésta principatele romanesci pe atunci trecea de tieri necunoscuté, prin urmare se cerea mai multi ani spre a informa cu de-ameruntulu opiniunea publica européna.

Dupa acestea revenimu earasi la memoria-lulu Domnului Moldaviei Grigorie Ghica. Este prea adeveratu, ca acelu domnu a traitu si a muritu pentru ide'a unirii principatelor sub domnitoriu strainu, cu atatu mai virtosu, ca in timpulu domniei sale de oíopte ani avuse ocaziuni nenumerate de a cunoşce din propri'a sa patiania, cu ce greutati nespuse este silitu a se lupta unu domnu pamenténu din momentulu alegerii séu denumirii sale. Caus'a principala este, cumca indata cum se face unulu domnu, candidatii ceilalti se arunca cu partitele loru in contra lui, ilu intriga, ilu denuntia, ii submina popularitatea inca si atunci candu ar fi elu unu geniu, nici se odichnescu pana candu nu'lu restorna, pentrucá apoi se apuce joculu ér' de capu; ér' mit'a si coruptiunea puceadu alaturea.

Afara de Grigorie Ghica au mai asternutu inca si altii memoriale in favórea unirii si a domnitorului strainu atatu la in. Port'a, catu si mai alesu la conferintia din Paris. Intre auctorii aceloru memoriale se numera la loculu anteiu dn. Al. Golescu fostu agentu alu tierii rom. in Paris, comitetulu romanescu de acolo, Ioanu Brátenu, Ge. Maghiaru s. a. Aici nu trebuie a se trece cu vederea, ca pre candu unii lucrá din resputeri pentru cele patru puncturi ale Divanelor ad hoc, totu pe atunci in Moldov'a se formá o partita antiunionista inversiunata sub conducerea noului caimacamu greco-bulgaru Vogorides, fiulu fostulu principe de Samos Stef. Vogorides si ginere alu bogatulu boieru Cost. Conache, pe a carui unio'a fiica o luase de socia, ér' acelu Vogorides precatu era de simplu, i g n o r a n t u si prea usioru de minte, pe atatu érá si ajutoru din resputeri de cumnatii sei doi greci, Masuras-bey, ambasadorulu Portii in Londonu si Photiades Kapu-Kiaia (agentu) din partea Moldovei la Constantinopole, carii amendoi ila leganá cu frumós'a sperantia ca elu, Vogorides, va fi numitu de Domnu alu Moldovei indata ce va soi se impedece uniunea. Insa partia unionista a jucatu festa si a datu pe bete (precum diu de dincolo) pe toti acei straini lacomitori la tronulu Moldovei. (Vedi pag. 11 et 12 din brosiura.)

Intre acestea contele Valevski cá presedinte alu conferintiei din partea lui Napoleonu III. lucrá cu totuadinsulu pentru uniunea Principatelor rom. sub unu Domnu strainu intocma in acelu intielesu, in care lucrase si dn. de Bourqueney la 1855 in conferintiele dela Vien'a. Contele Kiseleff romase urmataretiu (consecointe) opiniunii sale dela 1830 si votá asemenea,

Plenipotentiarii Sardiniei si ai Prusiei votara pentru uniune, tacura inse de Domnu strainu. Austria si Port'a votara in contra uniunii. Lord Cowley plenip. Britaniei cautà o cale de midilocu, o semimesura, ce nu putea indetula pe nimeni. (Vedi protoc. confer. dela Paris, sied. din 22 Maiu 1858.)

Asié planulu unirii sub unu Domnu strainu cadiù pentru atunci in Paris, nu inse si in Principate, precum se cunoscu in vederatu incepundu dela 1859 pana in an. 1866. —

Acum se trecemu preste tota lung'a critica a domniei lui Cusa coprinse si in desu citat'a brosiura, pentruca aceeași este cunoscuta din alte fantani, pre oatu adica patimele omenesci suferi cá se fia cunoscuta asié curendu. Noi se cautamu mai virtosu, care póte fi situatiunea de facia, séu cu alte cuvente, cum este formulatu statulu cestiunii astadi.

Eata respunsulu auctorului carticelei tocma la f. 39 a aceleiasi.

„Se supunemu pe unu momentu“, dice auctorulu, „cumca poterile remanendu pre lunga acésta politica midilicitóre si prelungitóre (mai bine traganatóre) ce semana a fi introdusa in dilele nóstre in trebile resaritene, voru restaura nu sciù pe ce temelii o a dou'a conventiune din 19 Augustu 1858; ca ele voru sustiene bine-reu statum quo, adica uniunea cu unu Domnu pamenténu*), séu precum ne asigura unii, cumca ele se voru incerca a se re'ntórce tocma la vechea stare a lucrurilor, precum au fostu acelea nainte de an. 1858, adica la desfacerea uniunii cu doua camere, doua guberne, doi Domni.

Acelu Domnu, séu acei Domni prin cine si cum voru fi ei alesi? Fi-va provocata tiér'a cá se'i aléga? Ci tiér'a nu va face nicio alegere.

Fi-vorù ei numiti deadreptulu prin poteri? Tiér'a ii va tranti precum a trantitu pre Domnulu Cusa. Atatu numai, ca Cusa gubernà siepte ani; éra ceia nu voru governa nici siepte septemani.

De aici va resulta, ca voindu poterile a'si sustiené pre candidatii loru, voru fi constrinse a ocupa acestea doua tiori militaresce.

Inse cine va fi insarcinatu cu acésta ocupatiune? Rusi'a? Austri'a? Acésta ar insemna a joca unu jocu fórte periculosu. Turci'a? Acesta ar fi unu reu si mai mare. Acésta ar insemna, ca apropii schinter'a de spudi'a infocata ce sta de a da in flacari.

Poterile se'si traga bine sam'a. Se pare ca Romanii astadata nu sunt dispusi a priimi decisiunile conferintiei ori cum voru fi acelea. Fara indoiéla ei n'au pretensiunea de a se o pune singuri la vointi'a poteriloru, ei inse se voru lupta din respoteri pentru pastrarea autonomiei loru, si decatu se mai afrunte (se mai dea facia) din nou periculos'a domnia a unu Domnu pamenténu, mai bine voru apuca armele. Tiér'a intru asteptarea sa este liniștita, pentruca ea este determinata. Nici odata nu s'a complinitu o revolutiune cu atata linisce. . .

(F. 40) „Ceea ce va mai veni, scie Ddiu. O inaltiare de steagu in Romania, séu mai puoicu decatu acésta, o mica revolta in Bucuresci, póte se fia inceputulu unu nou resboiu resaritenu, Prutulu si Carpatii treenti fiindu in același timp, Turci'a européna intréga resculata in contra turciloru, Austri'a in Bucuresci, Rusi'a in Constantinopole.“

„Este óre acést'a vointi'a Europei?“
Paris, 15 Mart. 1866. G. B.

ROMANIA. Bucuresci 17 Apr. „Monitoriulu“ publica urmatóricile acte, care esplica rebeliunea din Iasi:

Publicatiune.

De oatuva timpu se semnalase Guvernulu incercarile unoru straini de a provocá turburari in Iasi, cu scopu evidentu de a compromite in ochii Europei, caus'a Romanii, vediendu ca plebiscitulu se primesce cu entusiasmu de populatiunea intréga, si ca astfel se nemicnicesce culpabilele loru sperantie, siefii conspiratii s'au

*) Du. I. Eliadu scrisese mai de multu in contra abususului ce se face cu schimbarea numelui de Domnu in principe. Acelu abusu ce plesnesce in faci'a si istori'a si traditiunile nationale cá si abusu cu Mariata, domnesce astadi mai cumplitu decatu ori candu altadata. Principe, principiu, prinsu, si deriv. principiaru, printiaru, prensiaru sunt pentru tierile rom. totu atatea parodii ale vechiei numiri Domnu, Domnitoru, domnescu.

hotaritu a face o incercare desperata. Astadi o banda compusa in cea mai mare parte de straini, a esitu pe stradele Iasiloru armata cu puscii, revolvere, cutite, ciomege si petre, si s'a inceroatu se provóce poporulu la rescóla. In capulu ei érá metropolitulu, fratii cneazi Muruzi din care unulu si acum supusurusescu, Rosnovanu cumnatulu loru, fratii Aslan, Latiescu, Inge Robert arnautu.

Vediendu atitudinea demna a poporatiunii si indignatiunea tuturor, acésta banda s'a concentratu la casele Dlui Rosnovanu in faci'a mitropolii.

La incercarile autoritatiloru civile si militare de a face a se risipi acésta banda prin cuvinte de persuasiune, s'a respunsu din nenorocire din cas'a Dlui Rosnovanu cu dari de puscii asupra ostiri, omorinduse doi soldati si raniduse mai multi, atunci numai o compania si unu escadronu au fostu siliti se intrebuintiese arm'a, si a risipi prin forti'a pre resvretitoru din care 12 au remasu morti, si 16 raniti.

Tóta invalmasié'l'a n'a duratu mai multu de o diumetate ora.

Metropolitulu, care a fostu lovitu usioru, s'a arestatu precum cei mai multi din culpabili, afara de fratii Muruzi, cari au dositu si au trecut Prutulu.

Liniscea domnesce plebiscitulu se subsemnéa in Iasi si in districtele de dincolo de Milcovu cu cea mai mare caldura. Duminica 3/15 Aprile sér'a.

A 2-a publicatiune.

Guvernulu primesce din tóte partile Romaniei cele mai asiguratóre sciri. Plebiscitulu se acopere de sutimi de mii de semnaturi pe tóta diu'a in cea mai buna ordine si in cea mai mare veselie.

In Iasi liniscea este cu desevisire restabilita. Ran'a Eminentiei Sale metropolitulu, dupa nouile sciri, este o simpla sgarietura.

Justiti'a informa in contr'a culpabililoru, care impinsi de intrigi straine s'au incercatu a compromite viitorulu tieriei.

Spre a se inlaturá ori-ce ingrigire, se voru publica cu scumpatate tóte scirile si actele ce se voru primi.

Ministru de interne, Dimitrie Ghica.
1866, Aprile 4.

Depesie telegrafice.

Reportulu Dlui prefectu alu judeciului Iasi.

Iasi, 3/15 Aprile.

Eminentia S'a metropolitulu Moldaviei a asistatu in mai multe ronduri la siedintiele unu comitetu, presidatu de Dnu N. Rosnovanu, care, eri séra in fine a respanditu o publicatiune resvratitóre ce am comunicat'o deja Dvóstre. Acestu comitetu a fostu bine-ouventatu de S'anti'a S'a, éra astadi, diminétia, pe la órele 10, invesmintatu in vestminte sacerdotale, a esitu din beserica in fruntea unei clici numeróse, care manifestá intentiuni resvratitóre si au inaintatu astfelu pana in piati'a Palatulu, unde au fostu opriti de presentia trupeloru. De candu a esitu Eminentia S'a din beserica si pana la sfirsitulu turburarei, a sunatu necontentitu tocsinulu de alarma alu metropoliei. Eminentia S'a s'a facutu nevediatu, si tocmai tardiu spre séra, politiaulu l'a gasitu ascunsu intr'o pivnitia invesmintatu cu vestminte necompatibile cu rangulu inaltu ce ocupa. Eminentia S'a aflanduse slabu ranitu, dupa constatarea Dlui doctoru Davila, s'a transportatu la monastirea St. Spiridonu, apartamentele metropoliei fiindu inchise si sigilate, pana candu se va face scrupulósa perchisitie in hartiile Eminentiei S'ale.

Prefectu Stefanu Golescu.

Oficiri, suboficiri, corporali si soldati!

4/16 Aprile, 7 ore dupa amiadi.

Astadi din nou ati bine-meritatu de la patria! Inimicii tieriei venduti strainiloru, au cutesatu a nelinisei pacea concetatiiloru vostri. Cá totudeauna v'ati indeplinitu sacra misiune de a apará patri'a vóstra si de a sparge pe inimicii ei. Intieleptiunea vóstra militara v'au incununatu totudeauna, neintrebuintiandu armele de catu atunci dupa ce inimicii vostrii si ai natiunii intregi, au abusat de pacienti'a vóstra. Demni fii ai patriei, ve salutamu in numele ei: Sustieneti susu drapelulu Romaniei, si Dumnedieu ve va protegí! Se traiésca

Carolu I., viitorulu Domnu alu Romaniloru!
Se traiésca amat'a romana!

Comandantulu divisiiei 2 teritoriala.

Colonelu Cornescu.

Proclamatiane.

Voitorii de reu si inimicii natiunii romane, ómeni venduti strainulu in ajunulu actului celui maretiu, care are se consolidede pentru totu d'auna natiunea romana, au cutesatu cu mana armata si cu ajutorulu unoru straini salariati a pune in periculu liniscea publica. Numai dupa ce acesti tradatori ai natiunii romane, au trasu in armata, acésta ca totu d'auna, s'a facutu datoria, faptuitorii s'au arestatu si se voru da judecatii. Cetatieni! fiti pacinici si linisciti, respingeti de la voi orice invitari perfide care vinu dela inimicii nostri si dati totu ajutorulu guvernulu pentru cá liniscea se fia pe deplinu padita.

Traiésca Romania una si nedespartita.

Prefectulu jud. Iasi, Stefan Golescu.

Iubitiloru concetatieni.

In urma proclamatiunii ce v'am adresatu astadi, am culesu tóte sciintiele atingatóre de miscarea criminala, care s'a produsu in acestu orasiu, Sunt ferice a ve putea anuncia, ca populatiunea Iasiloru, n'a luatú catu de mica parte la revolta care au umplutu de mahnire acestu orasiu. Ceat'a perturbatoriloru nu era compusa de catu numai de vreo 500 ómeni salariati de catra o factiune, care in dilele trecute sia desvelitu prea lamuritu intentiunile oriminala. Ea se compune in cea mai mare parte de straini fara capetainu, de greci si de servi ai casei Rosnovanu. Varsarea de sange pe care toti o deplangemu consista in cincisprediece ostiani raniti si doi morti, si din perturbatori cincisprediece suntú morti si douediece si cincii raniti.

Multi din principalii turburatori sunt dati pe man'a justitiei civile care urmésa in privinti'a loru cursulu regulatu. Amu luatú cele mai energice mesuri pentru cá ordinea publica se nu mai póta fi turburata.

Prefectu Stefanu Golescu.

A doua Nota catre Consululu Rusu.

Domnule Consulu!

Prin not'a ce am avutu onóre a ve adresa adi diminétia, v'am datu in cunoscintia mesura de espulsiune pe care la cea din urma estremitate m'am creditu datoru a o lua catra supusulu rusu printiulu Constantinu Moruzi, in urm'a informariloru din nenorocire pre sigure, carelu semnalau, ca amblandu a organisa o revolta in orasiulu Iasiloru, precumu ati pututu a ve informa insive domnule consulu, evenimentele n'au facutu de catu a justifica cu prisosu temerile mele.

Adi diminétia chiaru, o ora dupe ce domnulu Consulu alu Rusiei priimise nota de care am onóre a ve comunica copia, si nainte d'a poté fi somatu principiulu Moruzi d'a pleca; o gramadire considerabila compusa in mare parte de straini cu ciomege si cu arme de focu se aduna in cas'a domnului Nicolae Rosetti Rosnovénu in care locuia principiulu Moruzi, acea glóta ocupá Mitropoli'a, care este situata vis-a-vis de acea casa. In capulu rescólei se aflau mai multi membri ai unu comitetu politicu pe care presida domnulu Rosnovanu si a caroru nume s'au publicatu in afisuri imprimate si respandite de acelu comitetu in mai multe esemplare atatu pre strate catu si la casile private.

Una din proclamatiunile comitetulu imparitata eri sub forma de fóie volanta tiparita, co-prindea unu apelu curatu si nevaluit la o rescóla cu scopu d'a resturna guvernulu.

Din ferestrele casei domnului Rosnovanu si altoru case vecine, focuri de puscii s'au trasu contra ostirei pana ce dins'a se fie inceputu a risipi pe resvratitoru.

Domnulu Rosnovanu din balconulu seu arunca resvratitoriloru bilete, prin care ii invita a deprada magazinurile, unde ar' poté gasi munitiuni si tóte casele unde s'aru fi aflandu arme.

Somatiunile adresate in mai multe ronduri resvretitoriloru de toti capii militari, intre care d-lu Generalu Davila, capitanulu Costiescu si capitanulu Pilat pentru ai induplecá a se risipi, remasera din nenorocire fara ascultare; au fostu primite cu focuri de puscii cu asvirli de ciomege si de petre; atacuri pe care ostirea le a suferitu destulu de multu cu cea mai laudabila abnegatiune. Mai multe focuri in ventu n'au facutu de catu a incuragia mai multu pe turbu-

ratori, cari asiediasera in prejma casei Rosnovanu baricade ocupandu totu unadata si Mitropoli'a, de unde trageau cu puscile si sunau clopotele de alarma spre a chiema popululu la revolta; poporulu a statutu liniscitu. Dupe ce autoritatea a epuisatu tóte medilócele de impacuire fara d'a reusi a risipi pe resvretitori, s'a vedutu din nenorocire obligata, prin datoriile séle cele mai sante a intrebuintia fortia. Era timpu, caoi ostirea suferea de multu atacuri numeróse fara d'a responde si se lasase a fi respinsa in doue rinduri. A inceputu a da numai dupe ce mai multi oficeri si soldati in numeru de cincispredece au fostu raniti si duoi soldati omoriti prin focuri de pusca. Ordinulu nu s'a pututu restabili de catu dupa o scurta dar' durerosá lupta in care violinti'a resvretitoriloru n'a permis d'a evita versarea de sange. Cincispredece dintre ei au fostu omoriti si duoedeci si cincini raniti.

Liniscea orasiului este acumu cu deseversire asigurata, si dispositiunile cele mai eficace s'au luat spre a nu mai putea fi turburata. Unii din principalii culpabili ai rescólei s'au prinsu cu armele in mana si justitia civila urmésa in privinti'a loru cursulu seu regulatu.

Puteti fi asigurat, domnule Consulu, in privinti'a mantinerii ulterioare a liniastei publice, si se informati pe protegiatii dvóstre, ca potu a se ocupa de trebile loru in tóta siguritaea, urmand a pastra conduita pacinica ce n'au incetatu d'a avea in tóta durata acelor triste evenimente. Eu comptesu pe concursulu dvóstre dle Consulu, pentru ai indupleca a se abtine de orice participare la veri ce glóta, si a da ascultare invitatiuniloru ce agentii autoritatii le voru adresa in vederea asicurarei si mantinerii ordinului.

Prefectulu districtului Iasi St. G. olescu.

— Pana in minutulu acest'a avem sciri, ca liniastea in Romani'a nu s'a mai turburatu si subscrierile la plebiscitu pentru principele strainu Carolu I. se continua pe intrecute. Pana acum se crede, ca Carolu I. mai va fi pe pamentulu Romaniei si in diu'a nascerii s'ale se va proclamá de Domnitoriulu Romaniei fiendu in faci'a locului. Dusimanií unirii si ai inaltiaríi Romaniei se voru vedé, dè ceriulu, pentru totudéuna desarmati, ér' Romani'a va inflori stutita fiindu odata de influintiele cele stricatióse si arbitrarie ale Rusismului si ale jataganului. —

Fapta rara pentru literatur'a romana avem se registramu. Ea e decisiunea regimului de adi alu Romaniei, cá se se formése o societate literaria romana constatória din membrii tuturoru provinciiloru locuite de romani, care va fi subventionata de statu. Fipsarea ortografiei, gramatic'a, dictionariu romanu voru fi intetite obiecte de ocupatiune ale societatii. Spese de calatoria pentru membrii esterni destinati 80 galbeni, pentru interni 30 galbeni. Onorariu pe di pana voru tiené siedintiele cate 2 galb. In 1 a Aug. 1866 se va intr'uni societatea in prima siedintia si va tiené 2 luni sesiunea. In Nr. viitoriu vomu publicá referatulu si regulamentulu in obiectulu acestei societati, care face onóre eterna atatu ministeriului, catu si locotenintiei romane!!! —

GERMANIA. Prusi'a. Responsulu la ultim'a nota a Austriei din 7 Aprile in urm'a primirii unei alte scrisori dela imperatulu Austriei s'a amanatu. Bismark se afla bolnavu. — Catu privesce la opiniunea publica a Germaniei, apoi mai aprópe se facu adunari mari de poporu, in cari tóte se dechiara in contra resbelului intre frati, ér' despre p. opunerile Prusiei la diet'a federativa pentru reformarea federatiunii, opiniunea mai multoru state nu e nefavoritória, din punctulu oportunitatii; numai catu pe toti i pune la indoiéla contrastulu, ce se vediu între actiunea lui Bismark facia cu restringerea drepturiloru constitutiunale in Prusi'a si între votulu universalu proiectatu pentru compunerea parlamentulu germanu. Catu privesce pe Austri'a facia cu conflictulu presentu apoi se scrie din fontana securu, ca ne dandu Prusi'a responsu séu esindu acest'a nemultiamitoriu, Austri'a va considerá acest'a de casu de resbelu si va responde indata cu rechiamarea solului seu atasiatu (acreditatu) lunga cabinetulu de Berlinu, a cont. Károlyi. —

FRANCI'A. Parisu 10 Apr. Sierpuiturile politice, ce o pórtá acum lumea diploma-

tica, se considera in Franci'a, ca voru fi ajunau pana a fi amenintatórie cu tóte, ca fineti'a loru inca totu nu a devenitu la o colóre distingivera. Cu tóte acestea Franci'a si Itali'a aflara de neaparata necesitate a se cointielege in privinti'a aliantiei cu Prusi'a. Gr. Arese, persón'a gratisima dintre toti italianii, dupa cum se scrie, a primitu responsu din gur'a lui Napoleonu, cumca atacandu Itali'a teritoriulu Venetianu nu are de a face contu pe ajutoriulu Franciei si unu pasu nesocotitu cá acest'a ar aduce in periculu posesiunea Lombardiei. Asta scire a esitu in publicu, ér' in faptu imprumutulu italianu de 250 milióne, care se face acum insufla preingirigi pentru resbelu. —

— Burs'a Franciei érá in dilele acestea intr'o teróre panica, din oare causa publiculu Parisulu inoa incepú a fi ingrigiatu, nu cumva se se turbure pacea Europei; ddoi diurnalulu oficialu „Constitutionalulu“ esi la lumina cu unu articulu despre situatiune, in care dovedesce din mesurile luate de regimulu pana acuma in caus'a diferintiei austro prusiane, ca s'a observatu cu cea mai mare scumpatate politio'a de a consiliá invoirea paciuita sustienendu pusetiune neutrala facia si cu Austri'a si cu Prusi'a, de unde afara de inriurintiele, ce le nascu evenimentele pentru fiacare tíera, Franci'a va remané neinfluentiata si afara din actiune candus'ar si intemplá vre-unu resbelu, pana la care inse se mai afla mediolociri de invoire paciuita. — Intr'aceea corpurile legislative ale Franciei s'au amanatu pana la 15 Iuniu, ér' din armata vre-o 40.000 afara de garnisónele din Parisu si giuru se afla gata, dupa cum scrie o corespondintia in „Debatte“ cá in casu de asia se se tramita la Renu.

TURCIA. Sultanulu primise deputatiunea Romaniei fórté bine dicundule, ca pórtá in anim'a s'a ingrigirea pentru Principate, care i-a atrasu atentiunea din caus'a evenimentelor mai próspete. „Mai. S'a dise, ca va face totu, ce i va stá prin potintia spre a corespunde vointiei Principatelor, tenendu séma de drepturile sale, precum si de lips'a de a-le asecurá ordinea stabila si duratória.“ — Cu tóte acestea Pasia dela Rusciucu dede mandatu, cá naile, ce vinu pe Dunare, se se cercetese, nu cumva strapórta arme pentru Moldov'a si Romani'a. Inse consului celu italianu si englesu protestara si dederu mandatu pentru naile natiuniloru sale catra vapórele de tunu, cá se le spere in contra oricarui atacu din partea Turciei si asia Pasia si retrase mandatulu, ér' dupa intr'onarea Domnu lui Carolu I. nu voru mai cutesa neoi Pasiu neoi Knézii rusesci a se amesteca in trebile interne ale Romaniei, neoi pe facia neoi pe suptu mana. —

Varietati.

— „Jurnalulu Judiciar“ jurisprudentia, desbateri judecatoresci, legislatiune, ese in Bucuresci o data pe septemana Pretiulu de abonamentu pe anu 32 stanti. Redactorulu responsabilu: D. Petru Gradisténu. Elu cuprinde tóte procesele cele mai capitale séu si celebre d. e. procesulu Liebrecht, Olanescu si Davidescu dela Craiova si alti articuli despre jurisprudentia. E fórté recomandabilu pentru justitarii. Noi vomu publicá de mustra unele din acestu diurnalulu din capitala, demnu de tóta considerarea pentru cuprinsulu lui.

Junimea romana din Bucuresci dela facultatea de litere inca face provocare la sprigiunulu semeniloru pentru publicarea unui diariu literariu „Vocea junimii“ cu autorizarea in. guberniu.

Altu diurnalulu ne sosi din Focsiani intitulatu: „Gazet'a de Focsiani“ fóia publicatiloru oficiale din resortulu curtei de apelu din Focsiani. Abonamentulu pe anu 37 lei, care acuma ne veni la mana, cu tóte ca ese in alu 2-lea anu.

— **Tramisu.** „Zukunft,“ diurnalulu pentru interesele slavice si romane aduce acumu corespondentie regulatu din diet'a Ungariei din pen'a unui publicistu, oare sta in relatiune cu deputatii slavi si romani. Pretiulu prenumeratiunii pe 1/4 anu 3 fr. 50; pe luna 1 fr. 30 kr.

— Conte Nemes Abrahám din Hidigu in Transilvania c. r. camerariu, in an. 50 alu vietiei s'ale, dupa dureri cumplite repausá in Poseniu in 30 Martiu, si in 21 Apr. pe la 11 óre straportatu se va astruocá in oript'a familiara dela Hidigu.

(Diurnalele scriá mai eri despre repausatulu conte, ca in urm'a unei afere escote din despretiu nationalu repausatulu chiamá la duelu pre vatomatoriulu, unu principe polonu, hotarindu loculu la Poseniu, unde tragundu ambii deodata cu pistólele repausatulu primi unu glontiu prin umeru in gutu, din care dupa 3 dile si muri. —

— Mai. S'a cu resolutiune din 5 Apr. a ca benevoitu a aplacidá vedicarea edificiulu pentru espusatiunea de arte, economia si industria, ce se va tiené in 1870 in Viena pe terenulu gradinei „Pratter.“

— Una adresa a emigrantiloru maghiari din America catra Deák se publicá in „Wanderer;“ Adres'a e din 15 Martiu suscrisa de Nic. Perczel cá presiedinte alu unei reuniuni maghiare in New-York, in care se lauda intiepenit'a procedere a dietei si a lui Deák intru apararea priopiului continutatii, cu simtiemente din atmosfer'a nord-americana.

— (Formul'a de incoronare). In a. 1812 radicalii Spaniei pe insul'a leului au proiectatu urmatori'a formula de incoronare, cá unu indreptariu de constitutiune: „Noi, dintre cari fiacare este cá si Tene, — si cari laolalta suntemu mai multu decatú Tene, te facemu rege. Déca respectesi legile si privilegiile nóstre, Te vomu ascultá; ér' déca nu, nu!“

Novissimu. Responsulu Prusiei la depesi'a Austriei din 7 Apr. a esitu. Not'a respinge pretensiunea Austriei, cá Prusi'a se retraga ordinatiunile pentru armare, cu aceea contra pretensiune, cá se incépa mai antaiu Austri'a a se repune pe pitioiu de pace, fiendu ea a armatu mai antaiu; ér' „Kreuzzeitung“ scrie, ca prusianiloru le pare reu pentru continuarea armarii, care totusi nu pote se incetese, pana candu Austri'a si lasa pe locu trupele cele gramadite in Boemi'a.

In dumirec'a Tomei se tienú pe campulu libertatii in Bucuresci o adunare de multe dieci de mii poporu, in care se pledá pentru Domnu strainu cu succesu. —

Contribuiri pentru ajutorirea ardelenilor de pe Campia cercetati de fómete.

Toema primimu o scire fórté trista despre apasatória stare, in care se afla pe di ce merge mai adenciti locuitorii de pe Campia cercetati de fómete. Avemu si reporturi oficiale, care constatésa, ca in cele mai multe comunitati se lupta seracimea cu mórtea d. e. in Cicudu, in Coocu si pana acum abia capatara cate 2—3 cupsióre de cereale si din partea regimulu inca nu se imparti sum'a intréga apromisa. Colecte incurgu fórté pucine mai vertosu din Ungari'a mai nemica. Unde e indurarea crestinesoa? — Ne implinimu obligatiunea, candu procedemu a mai publica si unele contribuiri cá esemplu de indurare:

— Prin D. Iosifu Moga cu datu 10 Apr. s'au medilocitu dele transilvanienii din Viena urmatória colecta marinimósa, care s'a si tramisu comitetulu:

Esc. S'a D. canoelariu contele Haller 100 fl. Esc. S'a D. presiedinte Lad. Vas. Popp 15 fl. Dnii consiliari sulici: cont. Teleki 10 fl., Horváth 10 fl., Friedenfels 10 fl., Moldovanu 10 fl., la trib. supr. trans.: Roth 10 fl., Frid. Kirchner 10 fl., Angyal 10 fl., Kováts István 10 fl., Fekete Samuel 10 fl., Iacobu Bologa 10 fl., Pap Alajos 5 fl., secretarii: Petru Pupos 5 fl., bar. Fillenbaum 5 fl., directoru canc. Car. Hartmann 2 fl., adjunctii! Dem. Lemény 2 fl., Paulu Darotzi 2 fl., secretarii cancel. aul.: Szentgyörgyi 5 fl., Topler 2 fl., Juhász 1 fl., Laskai 1 fl., Bod 1 fl., Konradshoim 2 fl., Hiersch 2 fl., Beldi 1 fl., Herbert 2 fl., Csúpe 2 fl., Biró 5 fl., Milborn 5 fl., Ben-dek 2 fl., Jekelius 2 fl., Dr. Lange 1 fl., Dr. Borosnyai 1 fl., Dr. Gallu 1 fl., A. Broté 1 fl., Bajosi 1 fl., Boldizsár 1 fl., Karátsoni 1 fl., C. Pintye 2 fl., I. Moga 2 fl., Müller Dani 1 fl., Ruk Josef 1 fl.

Sum'a 287 fl. v. a.